

ПУТОВАЊЕ КА СУДБИНИ

Кад кроз мрак и борбу
кренух на пут своје судбине,
кад угледах прву светлост дана,
и кад из грла пустих први глас,
и кад се први пут осмехнух,
и кад први пут заплаках,
и кад угледах прво плаво небо,
и кад проговорих прву реч,
тад се са мном и у мени
родио и мој Завичај.

И тад на новом путу,
који се мени отворио,
угледах на видику, у даљини,
једну сјајну тачку водиљу
чије име нисам одмах знао,
мада су њој моја браћа одавно
већ најлепше име дала,
ја сам га више осетио него разумео
и уз реч домовина само додао:
моја једина!

ШТА ЈЕ ИСТИНА

Истина је да има и нема истине;
истина је оно у шта поверујемо;
а лаж оно што не верујемо.
Истина је да много пута понављана,
и лаж постаје истина у коју се верује.
Истина је оно како смо ми нешто видели;
истина је да истина има сто лица,
а свако кад се огледа у огледалу
мисли да је оно право и јединствено.

Истина је да песма о истини
моја, или њихова, није једина истина
јер у уметности истина о истом
има још много више од сто лица.

А истина, обична, она да два и два
чине четири, што је у алгебри тачно,
морала би бити увек иста о истом
и увек једина и непроменљива.
Али у уметности тачност
не мора бити увек и једина истина.

Приказ Дегаове слике коња у трку
је према виђењу ока фото – апарата
као чињеница тачнији од Жерикоовог,
али Жерикоово виђење истог,
доживљено уметничким оком
сугестивније је и експресивније.
У уметности битно мерило истине
једино је снага доживљаја.

Мој друг, двојник Барона Минхаузена,
велики забављач и шармер друштва, каже:
*Људи увек воле и верују у моје приче,
јер истина је досадна а лаж интересантна.*

Балша Рајчевић

ТРИ СЕЋАЊА НА ИСТИНУ

ИСХОДИШТЕ

Снага на уста улази, кажеш?

Две кесице жутог шећера
одмах после буђења.
И обилни ветар по темену.

И оне упорне, ситне капи кише.
То је мој доручак, величанствени.

А када одмакне дан
пар купина и дивљих јагода.
И шака дрењина, за насладу.

Ноћ када се у све кутове углави
од силног ходања заспим
и пустим да ми одлута вечера.

Која вечера, које сладострашће,
печеница и врч вина наискап?

У сну је најлепше исходиште.
У њему се отвара нова путања.

6-16.6.2017. Београд

КРАТКО ПРИСЕЋАЊЕ НА ИСТИНУ

1.

бледи је месец обасјао
оно што се за видела
сагледати дало
те урвине тако виђене
Стварније су од тог вечног камена
на који си своје уморно раме ослонио.

2.

12 динара, преосталих
као 12 златника у џепу носим.
то је моја истина, мој исход.
ни конопац да купим не могу,
ни зрно соли,
а о грумену шећера
нека сањају коњи разиграни.
То мене прах дозива
с њим да се сјединим –
12 динара у џепу имам,
12 најсрећнијих уздаха.
кад би их било бар 27,
кад би их 87 било,
моја би им драга знала збир.
Али, сам чекам да стане киша
и само 12 динара у џепу имам.
Ко је као ја?
12 динара, 12 златника неспокоја.

3.

мисао тада зачета
трајно се
у кору земље уткала
и као чудесно откровење
над мојом главом обитава

4.

ћути не дозивај ђавола
на левом ти рамену спава
у грозне се рите истина оденула
зар баш мораш сваку реч
сваку мисао да кажеш
ћути осмехуј се
и кад кашље и кад урла
та грозна та полудела сподоба

5.

На крају,
где се то истина сакрила?

У осмех моје драге,
свакако!

27.10 – 4.11.2017. Београд

СВЕ

на прозор кад станеш
све моје
у тај рам је стало

јесен 2014. Београд
Живко Николић

ТРИ СПОЗНАЈЕ ИСТИНЕ

Отварање света

Отварање света почиње
Неометаним удахом
лицем невиђеним

свет почиње,
препознаћеш га као
снимак унутрашњости
огромних тунела
који воде у срце

као нанокристалне
обрисе гребена
тихих и топлих

као причу коју ћуте
људи око тебе.

Тишина је место
Борбена линија
И рез.

Као да каже -
Одавде више нећеш

И тако стоји
Док лицем гледа речи

А отворене дланове
Држи на леђима

И њима чита
твој живот.

Мост

Птице
Непоуздане
Излећу ми из груди

Несавршеност ми круне
помислим док прелазим реку

птице
Неповратне

Мисао ми деле
напред и назад

птице

тако ми свега
не одбише
јутрос
гоз
бу

Сузана Ђорђевић Пејовић

Verum

просипаш речи
мрвице хлеба
Бачене на плочник
Семе и плод
Мирис слаткоће
печеног праха пшенице
Нестаје у лету
Гутају градски голубови

(лат. Verum=истина)

Верица Преда - ПреВера

КОСОВСКИ ТРИПТИХ

ДЕЧАНИ СУ ЛЕПА СЛИКА СВЕТА

Дечани су лепа слика света,
Божја слика Божјега детета.

Добри свете, ако те још има,
Окрени се светим Дечанима.

Над светињом надвила се тама,
И над њима и над свима нама.

Помрчина помрчину ствара,
Ал доброта небеса отвара.

Помозите знани и незнани,
Да се свето добротом одбрани.

Чувај свете Дечане од злога,
Брани себе и у себи Бога.

ГРАЧАНИЦЕ ПРИЧО НАД ПРИЧАМА

Грачанице причо над причама,
Где год да смо и ти си са нама.

Слепе очи твоје Симониде,
Даље виде од оних што виде.

Над тобом су огњени облаци,
Прете нама, прете Божјој мајци.

Молимо те мајко над мајкама,
Да одагнаш громове над нама.

Дај нам очи младе Симониде,
Да видимо што други не виде.

Да видимо небо у људима,
Христа Бога што живи у свима.

МОЛБА БОГОРОДИЦИ ЉЕВИШКОЈ

Божја мати, мајко целог света,
Коме твоја мала кућа смета.

Док те руше, ти се за њих молиш,
Рушитеље као ближње волиш.

Ближњи јесу, ал злом опхрвани,
Мајко света њих од њих одбрани.

Не дај мајко нада да погине,
Опрости им, не знају шта чине.

И у њима живи небо живо,
Не може се срушит несрушиво.

Молим ти се премилосна мати,
Нечовека у човека врати.

Милоје Радовић

НЕКА ЖИВИ ЉУБАВ

Ноћас ми музе нису наклоњене
на дурским акордима паучина дрема
не чује се песма, јеца виолина
уморна од туге ћути поноћ нема.

А ја не знам шта ћу ни куда да кренем
да ли да се борим или да се предам
кад попусти душа пред налетом беса
понудим јој песму да пропадне не дам.

Но све ми се чини да не могу даље
узалуд се труди стара виолина
ал као да сањам угледаше очи
у руци анђела чашу црног вина.

А из пуне чаше смеше ми се очи
ко два зрна грожђа црне очи њене
загрејаше душу озарише лице
крв ми узаврела протече кроз вене.

Небо се отвори све се заталаса
љубим чашу вина као усне њене
знам да ми то Бахус пружа руку спаса
и мелем у руци анђела од жене.

Нека живи љубав и пева о срећи
нека лети песма пут плавих висина
нека се наздрави и нека се пије
у славу богова, љубави и вина.

Мирослав Живановић Мића

У СВЕТУ ПОЛУИСТИНА

Над обалама града
Који јаром тиња
Нема надолазеће олује
Ни трага олакшању, ветру
Нит' спасоносној киши.

У свом средишту
Међу светлуцавим вировима
Река чува
Непокретну баржу
Уклетих галебова.

Прикованих
Погледа
Људски наивно
Непомичних крила
Чекају
Сањају
Маштају
Нову
Истину.

Иванка Радмановић

НЕКТАРИЈЕ

Прашина и корак,
воде ме у нови свет.
Дижем поглед, а испред мене
љубав, слобода, галебов лет.

Степеник, по степеник
около нектар, огроман цвет.
Откуцај срца каже,
живот је леп.

Стежем камен,
гледам кроз прозор.
На белом кревету остављам немир.

Затварам очи, изнад кристали
и једна жеља,
од млека и пахуље белја.

Комадић хлеба, чашица воде,
На лицу уљани сјај,
Крећем, а још увек не желим крај.

Гледам окол, срце је пуно,
у руци плаветни сјај
и силно желим свима,
да осете тај рај.

БАДЊЕ ВЕЧЕ

Гледам кроз прозор
Док пахуље носи ветар
У срцу топлина, благост која тече
Сви заједно дочекујемо Бадње вече.

Бадњак у кући, свето дрво
Посна трпеза, свећа и тамјан
Најлепша жеља уз чашу вина
Домаћин наздравља прво.

Оче наш и Символ вере
Јака љубав, вера и нада
Те ноћи у сваком дому влада.

Док тихо одлази зимска ноћ
Сви силно желимо
Да нам раном зором стигне
Наш радосни, највољенији
Први и почасни гост.

СВ. ЛУКА

Мирис и цвет,
љубав и радост,
понекад туга,
а понекад срећа.
Сунце и радост,
брдо испред нас
али добра жеља
води нас у спас.

Звоно се чује,
корак нас води,
литургија и новчић у води.
Св. Свети, Кула Цара Лазара,
Св.Лука,
Царевић Алексеј и
његова нас милује рука.

Миро које точи, понекад га не виде све очи.
кивот,
свећа која гори
и велики човек
који се за све нас моли.
Крећем, а већ желим
наредни недељни дан,
лепим мислима и радошћу окупан

Виолета Капларевић

ЗЛАСЛЕПЉЕНОСТ

Зласлепљеност
У метал сребрни
Угланцан
Прав
Илузионистички пир
Пирова
Дукат кад падне
На лице
Давно мртво
У прашину
Где се и налази

ОД

Од себе одавно.
Од Бога одавно.
Одустаник се погледао.
Одустао.

Од уста да откине
Није смео.
Зуби да гризу
Страх.

ПОТАМАН

Покрије се,
топло је.
Открије се,
хладно је.
Оно између
само у теорији постоји.

ВЕТРУШКА

Гледаш.
Грабљивица, кажу.
Благо си ти.

Ветрушко моја.
Чувај се.
Нећу те дирати.

Страх ме је за благо моје.
И од њега.

НЕДОСТОЈАН ПЕРА

Све сам ти своје песме дао
иако ниједна није о теби.
И стихове си узела
без песама
и рима.

Све сам ти своје приче дао
иако нисам причао о теби.
Реченице сложене,
поглавља проста,
код тебе су.

Речником скромним, ружним,
све што написах и што створих,
тражила си.
Дао сам.

Да сам песник бољи,
срце бих преписао,
да не измишљам више.

Да сам песник бољи,
све би ти било јасно,
о љубави мојој.

Овако,
недостојан пера,
не смем.

Предраг Јакшић

БЕЗ МАСКЕ

Време разграђује поимање ствари
лажи семене сврху постојања
циљеви велики сад ништавно мал
обманом бешчасте напоре стварања

прошлост одредила време обрачуна
изабрала слабост рањивих година
бележних грехова и тајне рачуна
у троваче сврхе у којој је истина

моћне илузије лагано пуцају
лажни сјај потања у руглу наготе
побеђују само спремни да истрају
за процену вредности што мења животе

побуна навика одређује стране
изазовом куша сву отпорност чула
у понуди истине нестају обмане
пробуђена стварност маску је скинула

Емилија Живојиновић

СА ЧОВЕКОМ У СЕБИ

Са човеком у себи и са собом у људима,
нигде нисмо сами. Држећи се за руке,
премошћујемо реку неповрата, док у подмостовју
плутају ловорови венци земаљских богова
уз жртве братских ножева, гледају ка дну
у будуће трезоре Атлантиде.

После смака идеала, шта остаје у дивопису човека?
Остане много страна неисписаних великодушностју.
Хеј, удружена немоћ је моћ! Подељена самоћа је
најјача веза међу људима.

Подигнимо здравицу хоризонту:
У захвалност што смо по жару и по води стасали
од молитве - до јунаштва самоодбране!
Пехар овај подиже човечуљак дивовске душе:
За поезију стварности! За храброст сањања живота!

ОГЛЕДАЊЕ

Када су тврди дани, речи се окамене –
градећи нову причу, једноствено, у свему,
камен препозна мене, посебно на граници
преко које промичу облици самохрани –
у своју непрозирну превише лирску тему.
А, ништа није пропало у башти недовршене куће.
Осмишљен живот више не боли, док можеш
да волиш и рушиш у себи зидове немогуће.

ПЕСНИКИЊА

Папрена лирика настаје у парадоксу
верујућег човека и непоузданог времена,
кад песник не заборави да проветрити треба
радну собу у глави и отшкринути прозор
који гледа на улицу, испуњену претећим
шкргутом људи без посла и хлеба.

Отац песме је Космос, а песникиња
самохрана мати са новорођенчетом
у наручју, осврће се, да ли је Он прати
док одлази путем из мушке бајке, у одсјају
звезде раздевичене и обременене животом,
а поверене вечности, са женским почетком.

То што песникиња, заслепљена вером
у неприкосновеност слободе, хоће без крила
да надлеће поноре, њено је право на ризике,
ако, овако, више неће да живи.

Самохрана, у свом лирском „посрнућу”,
последњи дах дарује чеду и оставља га
за тебе и мене, тек да није сироче које чека
на милосно усвајање из државног сиротишта.

Зорица Арсић Мандарић

Оловна љубав

Траг у песку
Као секунд у лету
Поглед невин, чист.
Као тежина окова
На ситним плећима
Истерује душу
Каменим сидром,
На броду љубави.

Тонем под притиском
Своје нарави бесне,
И тешко оловно срце
Командује готовс.
И нисам спреман
Наређење да примим,
Само се осмехом
Браним од себе
Од моје нарави.

Време је стало,
Срце удара стројеви корак,
Војника који не постоји,
И знам да сам жив
Док ходам и волим

Само је то сада важно.
И нема срама
Због љубави, осећања,
Само је траг у песку
Сведок једног тренутка,
Да смо постојали...

Дејан Петровић Кенац

Ко си заиста ти?

Да ли си глечер који се отапа
Кап по кап тихо у тами планине?
Висови који су у ствари корење
На које се ослањају облаци?
Да ли носиш своју истину са собом
Као задах,
Да ли си лајао
Кајао,
Клањао се
Због истине своје ил' лажи?
Жаоком својом јел си измамио кад
Осмех ил' јук?
Дал' ти је на челу љутње знамен
Или си нестваран као авет?
Иза свих завеса,
Можда чека само огорчење
Или ипак неки нови дан осунчан
Који вечно траје без срце бола
У самом језеру живота
Заувек...

Монолог Миличин

Не живим више у слутњи
Већ назирем чеда своја у кончини
И ко песма и суза, ко река дивља што урезује пут долини
Понекад закукам...

Од распрслог семења драча
Из житког плодишта живота
Од гласа дечијег плача
Још ничу моје кћери у пустари...

Бог нек се смилује на посејане њиве
Хајкачи стижу с дивљим ветровима, снеговима и зверима.
Док погледом племства сетним и вечним
Потомке претварам у претке...

Горан Илић

СРПСКИ ПОЉУБАЦ

Трипут ће моје усне
прећи преко образа Твојих
Једном: зато што те волим,
Други пут: зато што ћу Те увек волети,
Трећи пут: зато што ми већ недостајеш.

Трипут, на састанку и растанку
У доласку и одласку
Три пута моје ће усне
Дотаћи скровишта твоје части
Да их заштите од извора сваког зла – речи
По старом обичају, јер
Срби се трипут љубе!

Ко још може да напише историју оног што се није догодило, а могло је да буде?

Хоће ли ме болети Реч Твоја?
Смилуј ми се, мртва сам још увек.
Снова немам, жеље су моје у Твојим рукама
Душа ми је остала Тебе сањива.
Не можеш ми погледом прићи,
Даљине моје не можеш заборављањем дотаћи.
Крај Тебе место моје није...
Туђ походиш ме у мислима.
Да је могло било би све, а би ништа.
Мени се толико волело
У добар час се јавио, у зао отишао.
Тражим Реч Моћну да дозовем Љубав.
Жури ми се, а она не долази.
Жељно те чекала, жељна те остала.
Немирним сном сам сањала
Од недрага до немила бежала
Крст свој носећи увек и свуда
У веку што горак укус пелена имао је.
Пробудих се напослетку

ПРАШТАЈ

Ћутим.
Три године ћутим твоје име.
Речи ме гуше. Шта ме спречава да залајем?
Понекад ми се учини да
Ноћу кад се пробудим, пробудим и тебе.
Помислим, можда ме ти будиш?
Три године ћутим...
Може ли се од себе оздравити?
Речи ме гуше. Праштај...

Рада Лекић

ПЕВАЈ САД

Певај сад,
о оном што свако зна.
Све пролази, све се мења.
Певај сад, сан је само сан,
стварност је увек сурова.

Певај сад,
кад ниси више млад,
о свету својих утопија.
Певај ти. Твоје жеље су прошлост,
сад други прелазе мост.
Други сад, желе да граде свој свет
и мисле то није грех, као и ти некад.

Певај сад,
кад многа срца слама јад,
а друга, због тога обасјава сјај.
Певај ти. Почетак је увек леп,
од идеала мало слеп,
а онда уследи тужни расплет
и у круг се све заврти.

Певај сад,
дуг је пут преко реке,
а почетак изазов.
Али зашто рушити стари,
за мост нов.

Певај сад,
проста је истина,
све пролази, све се мења.
Само камење, све памти
и кад ужарено у ватри пламти.

Певај сад,
своју истину свако има
и кад права у облацима се губи.
Певај ти. Онај, ко другом, спокој узима,
свој немир, тиме буди.

Певај сад, све се на крају зна,
кад истина, стихом се изнуди.

Певај сад!

Љубодраг Обрадовић

МАЈОР НА БРОДУ

Крф – Видо (октобар 2012)

Ушао си у песму,
Нисам Те звала.
Часно, поносно стојиш
и чекаш –
заповест душе и
срца свог.

Нисам Те звала.
Унутрашња мелодија
ти је отворила врата
лепоте – лепоте речи,
коју носиш у себи
незнано.

А све тражи светлост дана,
И ова песма има светлост –
она те је обасјала.
И – дошао си.

Нисам Те звала, мајоре.
Дошао си да браниш
још већу, снажнију
лепоту – снагом свог гласа,
снагом речи.

Браниш лепоту.
 Очувана је!
 Она ће заувек бранити Тебе –
 Нисам Те звала, мајоре.
 То је био зов исконски.
 Био је у Теби,
 Чекао је Твоју команду.
 Ти си се одазвао
 вишој *заповести*.
 Видиш, нисам Те звала, мајоре.
 А *заповест* следи:
 Узмите реч, узвишено,
 и пронесите је морем
 и Небом:
 Снажно, силно
 Громко, захвално
 за незаборав.
... Док руже – црвене – падају са брода у море
страхопоштовање у нама.

**Посвећено потпуковнику Ненаду Стефановићу из Краљева*

РОДИТЕЉИ

О чувари, ранораниоци,
 Ноћобдије, окриље!

О где сте? Дивни људи
 Што живесте за друге,
 Испуњавасте све дужности људске
 Дадосте све од себе на време
 И – одосте пре времена.

Златовези, златореки,
 Златотеки!

Ви достојни сваког поштовања,
 Дивљења, чуђења трајног,
 Захвалности.

Бејасте, прошетасте
Перивојем живота
Прозбористе,
Упутисте,
Заштитисте,
Опоменуисте,
Предсказисте,
Ћутисте и – одлетисте у плаветнило.

Да ли нас и даље
Штитите или нас
Немо гледате?

Божич, 2011.
Олга Петковић